

TOTOŽNOSTI – MINULOST – UTLUMOVÁNÍ (S)VĚDOMÍ

Bedrich Loewenstein

Článek navazuje na bádání Alexandra a Margarety Mitscherlichových z roku 1967, které si vzalo na mušku utlumování vědomého zpracovávání doby nacionálního socialismu v poválečném Německu. Autor se pokouší najít shody v jednání lidí v postsocialistických společnostech, ale i v jiných procesech utlumování vědomí v minulosti. Spolu s tím poukazuje na roli často fiktivní minulosti při vytváření kolektivní identity a na význam autentického vnímání minulosti. V praktikách zapírání a vzájemného obviňování objevuje autor stopy obranných infantilních mechanismů, kterých lze využít k totalitární mobilizaci mas. Před dějepisectvím, zbaveným ideologické zátěže, vystává tak do budoucnosti úkol, zpřítomňovat uplynulé šance a učit (se) schopnosti přiznat a nést vinu.